

باز طراحی مرکز محله با رویکرد ارتقاء تعاملات اجتماعی (نمونه ی موردی مرکز

محله پردیس شهر اهواز)

صادق صادقی*^۱، جعفر حسینی پور^۲

۱-استادیار گروه معماری و شهرسازی واحد شوشتر، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتر، ایران

۲-دانشجوی کارشناسی ارشد شهرسازی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

Jafar.hosseinpour96@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۲۳

چکیده

محله منطقه وسیعی است که به دلیل برخورداری از برخی خصوصیات مشترک و خاص، قابل شناسایی است. محله پردیس در اثر عدم رعایت سلسله مراتب و بکارگیری مؤثر و صحیح الگوهای طراحی شهری، دچار نوعی آشفتگی و هرج و مرج ترافیکی، تجاری، مسکونی و کارکردهای نه چندان مؤثر و مفید فرهنگی می باشد و هیچ یک از ساکنین و بهره وران مکان های تجاری، مسکونی و عابرین سواره و پیاده به حقوق اساسی و شهروندی خود در این فضا دسترسی مفیدی ندارند. تحقیق حاضر یک مطالعه موردی از روش توصیفی-تحلیلی است و اطلاعات در این پژوهش از طریق مطالعات کتابخانه ای و میدانی جمع آوری شده و در نهایت پس از تعیین متغیرها، تعداد ۲۵۰ پرسشنامه با استفاده از فرمول تعیین نمونه کوکران، به عنوان حجم نمونه باروش نمونه گیری به طور تصادفی در مرکز محله پردیس شهر اهواز به عنوان جامعه آماری میان شهروندان توزیع گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون در نرم افزار *SPSS* صورت می گیرد و در نهایت به منظور تکمیل فرآیند تحلیل پژوهش و شناسایی نقاط قوت و ضعف و فرصت و تهدیدها، از تکنیک *SWOT* استراتژی استفاده شده است. نتایج نشان می دهد نیاز به برنامه ریزی و اقدام بیشتر در زمینه توسعه فضاهایی با خدمات مختلف از سوی شهروندان کاملاً مشهود بوده و علامت سوالی بزرگ برای متولیان سیستم ایجاد می نماید، بنابراین بر اساس یافته های این پژوهش توسعه فضاهای کالبدی-عملکردی، اجتماعی-فرهنگی و... از مطالبات جدی شهروندان است.

کلمات کلیدی: بازطراحی، مرکز محله، تعاملات اجتماعی، پردیس، اهواز

مقدمه

شهرها پدیده های طبیعی نیستند، بلکه آثاری مصنوع اند که در نتیجه ی فعالیت های فکری و دستی بشر شکل گرفته اند. از این رو زشتی و زیبایی هر شهر نه امری خود به خودی، بلکه نتیجه مستقیم رفتار آدمی است از سوی دیگر فضاست که فعالیت را پیشنهاد می کند و یا آن را محدود می نماید (بحرینی، ۱۳۹۳: ۲۴۲).

اغلب مراکز محلات یا در راستای معبر و گذر اصلی و بصورت خطی و ممتد و یا در تقاطع گذرهای اصلی با سایر معابر واقع در چند جهت گسترده شده اند و ممکن است به صورت محوری و در طول گذر باشند و یا به صورت میدانچه باشند. بازارچه، مسجد، حسینیه، حمام و سقاخانه عناصر اصلی شکل دهنده محلات بوده و می باشند.

غالباً در اکثر محلات هر جا که سخن از مرکزیت محله می آید ناخودآگاه ذهن عموم ساکنین متوجه مرکزیت بازارها و سپس مراکز مذهبی، فراغتی که عموماً هم در جوار و نزدیکی و یا منطبق بر هم شکل گرفته اند، می گردد و این وضعیت فیزیکی و ادراک ذهنی ساکنین خود مؤید اهمیت مسئله در ادراک و ذهن بهره برداران و زندگی روزانه و اجتماعی انسان ها است و لذا اثرات ارائه و اجرای هر گونه نظریه و طرح در این حوزه دارای حساسیت و پیچیدگی های ذاتی نهفته در این حوزه است.

در بررسی اولیه از میزان انطباق محله های جدید التاسیس در شهر اهواز با اهداف سکونتی و فرهنگی و اجتماعی (نمونه موردی محله پردیس) متوجه می شویم که با اینکه محله مذکور قدمتی کمتر از ۴۰ سال دارد و در پایه ریزی آن از علوم طراحی آکادمیک شهرسازی و طراحی شهری بهره گیری شده لیکن در اثر عدم رعایت سلسله مراتب و بکارگیری مؤثر و صحیح الگوهای طراحی شهری، دچار نوعی آشفتگی و هرج و مرج ترافیکی، تجاری، مسکونی و کارکردهای نه چندان مؤثر و مفید فرهنگی می باشد - و هیچ یک از ساکنین بهره وران - مکان های تجاری، مسکونی و عابرین سواره و پیاده به حقوق اساسی و شهروندی خود در این فضا دسترسی مفیدی ندارند و بالاجبار در حال تحمل همدیگر می باشند و در این بین دست فروشان بصورت خزنه هر روزه و با تراحم بیشتر اشغال سطح معابر با از بین بردن سایر عملکردهای فضاهای شهری بر این معضل می افزایند.

لذا ضرورت بررسی تحلیل؛ ۱- چگونگی و زمینه های پدید آمدن این آشفتگی ها؛ ۲- ارائه راهکارهایی از منظر طراحی شهری در جهت رفع مشکلات فوق و ساماندهی و بهبود فضاهای مختلف در مرکز محله در جهت ارتقا کیفیت تعاملات اجتماعی لازم به نظر می رسد.

به اعتقاد لینچ^۱ محله منطقه وسیعی است که به دلیل برخورداری از برخی خصوصیات مشترک و خاص، قابل شناسایی است. محله از نظر اداری با دیوار، راه، مرزهای مشخص، از نظر اجتماعی با ادراک ساکنین محلی، از نظر عملکرد با حوزه های خدمات محلی، از نظر زیست محیطی با خصوصیات ترافیکی، کیفیت و امنیتی و از

^۱ -Lynch

نظر زیبایی با داشتن خصوصیات مشخص و یا قدمت و پیشینه توسعه تعریف می شود. اجزا تشکیل دهنده سیمای محلات از نظر ایشان گره، مسیر، لبه، نشانه، حوزه می باشند.

مبانی نظری

مفاهیم بنیادین رابطه انسان و محیط ساخته شده

محیط دارای ویژگیهای جغرافیایی، ساخته شده، و فرهنگی است که با هم رابطه ای درونی دارند و بعضی از رفتارها را از راه های همسان تأمین می کنند. مجموعه ای از قابلیت های محیط در یک موقعیت ویژه محیط بالقوه ای را برای رفتار انسان در آن مکان ایجاد می کند. تمام این قابلیت ها توسط مردم ادراک نمی شوند و از تمام قابلیت های ادراک شده نیز استفاده نمی شود. وضعیت مردم، انگیزش ها، تجارب، ارزش ها، و هزینه و پاداش قابل دریافت مردم از شرکت در فعالیتها و یا تفسیر زیباشناختی آنها از محیط اطراف، میزان استفاده از محیط را تعیین می کند. فرایندهای ادراک، شناخت، و رفتار فضایی تحت تأثیر شایستگی های فردی و گروهی و ساختار محیط ساخته شده اند. انسان مخلوقی تطبیق پذیر است اما ادراک وی از محیط تحت تأثیر چیزهایی است که با آن انس گرفته است. در عین حال باید توجه داشت که مردم با شرایطی که «ارزش های انسانی» را تهدید به تخریب می کند نیز تطبیق پیدا می کنند (دابز،^۱ ۱۹۶۵).

رفتارگرایی^۲

پس از جنگ جهانی دوم و در نتیجه ویرانی های گسترده حاصل از آن، مسئله بازسازی و ترمیم مناطق جنگ زده و تأمین مسکن برای آوارگان، به یکی از مهم ترین دلایل بی توجهی به کیفیت فضاها و تمرکز بر کمیت آنها تبدیل شد. بر این اساس، دوران سیطره کمیت آغاز شد و در نتیجه فضاهای شهری بدون توجه به کیفیت طراحی و اجرا شدند. حاصل این کار، شهرهایی بود که جایی برای تردد پیاده، تجمع و تعامل شهروندان باقی نگذاشته بودند و همین بی مکانی، عدم تعلق خاطر به محیط، حس بی هویتی و بی پاسخ ماندن بسیاری از نیازهای روانی مردم به یکنواختی کسالت بار، بزهکاری، ناهنجاری های اجتماعی و مشکلات روانی بسیاری انجامید (پاکزاد ۱۳۸۶).

دید و منظر^۳

درک محیط نه تنها به شکل ظاهری و ماهیت عینی آن ارتباط دارد بلکه با خصوصیات فردی، سابقه، نیازها، اهداف و محیط اجتماعی او نیز در ارتباط است. یک عنصر خاص را ممکن است دو نفر از دو طبقه اجتماعی و یا با دو حس بصری مختلف به طور کامل متفاوت ببینند. بنابراین طبیعی است بهترین منبع برای ارزیابی کیفیت محیط را خود استفاده کننده از محیط بدانیم (آسیابی بخشکندی، ۱۳۹۳).

¹ - Dubos

² - Behaviorism

³ - vision

تعاملات اجتماعی^۱

تعامل اجتماعی به معنای ایجاد رابطه بین دو نفر یا بیشتر است که منجر به واکنشی میان آنها شود و این نوع واکنش برای هر دو طرف شناخته شده است بنابراین روابط بدون معنا در زمره این تعریف قرار نمی گیرند. البته تعاریف دیگری نیز برای تعامل اجتماعی وجود دارد به عنوان نمونه تعامل اجتماعی و برقراری ارتباط میتواند یک موضوع فیزیکی، یک نگاه، یک کلمه و ارتباط بین افراد باشد که خود مستلزم تعریف رویدادها و فعالیت های متناسب و در نتیجه نقش پذیری مردم در فضا و عضویت آنها در گروه ها و شبکه های اجتماعی است (دانشپور و چرخچیان، ۱۳۸۶: ۲۲). افراد به برقراری رابطه اجتماعی نیاز ذاتی دارند به همین دلیل موقعیت هایی فراهم می کنند تا بتوانند آن را تجربه کنند. تعاملات اجتماعی با اهداف خاص عاطفی نظیر دوستی، خویشاوندی و روابط همسایگی و یا عقلانی که در جست و جوی به حداکثر رساندن شانس افراد در رسیدن به هدف، می باشد. تعاملات اجتماعی دارای زیر معیارهای مشارکت، همکاری، گروه دوستان، جامعیت داشتن و همگانی بودن و دیدار گاهی بودن را شامل می شود. همگانی بودن و جامعیت: این متغیر به امکان حضور تمامی اقشار و گروه های سنی، جنسی، اقتصادی، اجتماعی و... در فضاهای عمومی اشاره دارد (نصیرپور و مولایی بیرگانی، ۱۴۰۰: ۳۳۷)

اما آنچه ما در جوامع امروزی شاهد آن هستیم کاهش سطح ارتباط افراد با یکدیگر است. چنانکه با افزایش اندازه، وسعت شهرها، سرعت، تراکم و غیره، مدنیت، شهروندی و روابط اجتماعی به عنوان اولیه شهری، تضعیف شد.

منطقه و محله

با در نظر گرفتن اصول مقیاس انسانی، تنوع و حفاظت در طراحی جوامع محلی و مناطق همزمان سبب پیدایش اتفاقات خوب و جدید دیگری نیز می شود؛ هر اصل دارای معنای مشخص و به خصوصی در مقیاس منطقه و محله است. در ابتدا منطقه و عناصر آن (شهر، حومه های شهر و محیط طبیعی آن) باید به عنوان یک واحد در نظر گرفته شود و همین طور در مقیاس محله نیز محله و عناصر آن (مسکن، مغازه ها، پارکها، نهادهای عمومی، کسب و کارها) می بایست یکپارچه در نظر گرفته شوند. طراحی هر یک از این عناصر به صورت مجزا سبب بروز مشکلات و مسائل موجود می شود. همان طوری که در طراحی باید محله را به عنوان یک سیستم جامع دید، منطقه را نیز باید همانند یک زیست بوم اقتصادی و فرهنگی یکپارچه دید و نه به صورت ترکیبی از مکان های مجزا و منفک.

توقعات موردی از خیابان محلی

آنچه یک خیابان محلی را به راسته محله تبدیل می کند، میزان انطباق آن با توقعاتی است که شهروندان از چنین معابری دارند. همزمان با توقعات عامی که از هر فضای شهری و توقعات موضوعی که از هر خیابان

¹ - Social interactions

وجود دارد، آرامش و خودمانی بودن و ایمنی نسبی خیابان محلی انتظاری نه چندان بیجا از طرف شهروندان می باشد. علیرغم غوغا و هیاهویی که امروزه بر خیابانهای محلی ما حاکم است، اکثر شهروندان توقع دارند خیابانی که از قلب محله مسکونی آنها می گذرد، آرام باشد زیرا حال و هوای این خیابان به درون بافت نیز تسریع می یابد. اگر راسته محله پرهیاهو و مغشوش باشد، نمی توان انتظار داشت که کوچه ها و بن بست های منتهی به آن نیز آرام باشند، در حالی که اگر راستا محل از آرامش لازم برخوردار گردد، زمینه لازم برای آرام بودن سایر فضاهای شهری مرتبط با آن نیز در درون بافت مسکونی فراهم می آید. البته باید توجه داشت که آرامش مورد توقع در یک خیابان محلی با آرامشی که از یک کوچه یا بن بست انتظار می رود، اندکی تفاوت دارد (پاکزاد، ۱۳۹۵).

همبستگی های نظام رفتاری و ویژگیهای انسان سنجی

تغذیه، شخصیت، و تغییرات جسمانی با هم مرتبط اند؛ وراثت می تواند تعیین کننده ساختمان اندامها و شخصیت انسان باشد؛ انتظارات فرهنگی ممکن است منجر به رفتارهای ویژه ای شود؛ خصوصیات فیزیکی فردی مهارتهای خاصی را موجب می شود. نظریه روشنی برای تأیید اینکه ساماندهی کالبدی محیط به طور غیرمستقیم از طریق افزایش یا کاهش موفقیت مردم در محیط آنگونه که در مدل رابطه قابلیت و محیط پیشنهاد شده به شخصیت فرد را تحت تأثیر قرار می دهد، وجود ندارد (لاوتن^۱، ۱۹۷۷). براساس نظریه دیگری برای سازگاری و ناسازگاری محیط و تأمین حرکت و نیاز انسان بین شخصیت و بردباری همبستگی وجود دارد. شرایط مشابهی برای نقش عضویت در گروه اجتماعی و تأثیر آن بر نیازهای انسان سنجی سازگاری فعالیتها و محیط ساخته شده وجود دارد. بین پایگاه اجتماعی اقتصادی و معدل قد افراد همبستگی مثبت وجود دارد (تانر^۲، ۱۹۶۴).

زیبایی شناسی نمادین و جنبه های فیزیولوژیک طراحی

اگرچه تأمین آسایش انسان از اهداف اساسی طراحان است ولی انسان برای دست یافتن به اهداف دیگر طراحی حاضر است از آسایش جسمانی خود صرف نظر کند. این مسئله هم در طراحی های بومی و هم در طراحی های کاملاً خود آگاه قابل مشاهده است. صندلی های طراحی شده توسط وندرو نمادی از زیبایی و سلیقه خوبند، ولی برای نشستن و برخاستن بسیار ناراحت هستند. در بیشتر مناطق شهر شاندیگار هند ساختمانها به دلایل نمادین در فضاهای بسیار باز قرار گرفته اند، و دسترسی از یک ساختمان به ساختمان دیگر در فصل تابستان برای گرمسیری ترین افراد طاقت فرساست. با وجود اینکه در ایرلند فن آوری و مصالح لازم برای ساختن خانه های راحت تر فراهم بوده، شکل گیری خانه ها به طور ناخواهگاه تحت تأثیر شیوه زندگی و باورهای مذهبی مردم بوده است.

آگاهی ما نسبت به وضعیت زیست شناختی انسان و رابطه محیط و رفتار انسان روز به روز بیشتر می شود. دلایل افزایش این آگاهی ها به شرح زیر است:

¹ Lawton
I T amer

۱. بعضی از معروفترین وسایلی که توسط معماران معروف طراحی شده‌اند، به دلیل عدم راحتی و بعضی اوقات غیرقابل استفاده بودن آنها مورد نقد قرار گرفته‌اند.
۲. بحران انرژی و اتکای زیاد به وسایل مکانیکی برای ایجاد آسایش، بیشتر طرحهای اخیر شهری و معماری را مورد سؤال قرار داده است. این مشکل بویژه در طراحی معماری در کشورهای در حال توسعه که با فقر منابع اولیه مواجه هستند حادثتر است (برولین^۱، ۱۹۷۶).

پیامدهای زیست محیطی ناشی از تراکم

تعیین و تنظیم تراکم شهری بدون توجه به توانایی‌ها و ظرفیت قابل تحمل قلمرو اکولوژیک شهر به ناچار به ظهور و نیز تشدید تخریب و آلودگی محیط زیست منتهی می‌گردد. مبحث حاضر به بررسی اجمالی این پیامدها اختصاص یافته است لیکن ابتدا به بررسی نگرش‌های متفاوتی که در خصوص مفهوم اکولوژی شهری از دیدگاه محیط زیست پرداخته می‌شود (عزیزی، ۱۳۸۸).

پیشینه پژوهش

احقر و رادفر، (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان بررسی عوامل مؤثر بر ارتقاء تعاملات اجتماعی در میان ساکنان محله مسکونی (نمونه موردی: محله برج قربان همدان) به این نتیجه رسیدند که از آنجاکه در گذشته محلات نقش گسترده و عمده‌ای در شکل دهی تعاملات اجتماعی ایفا می‌کردند؛ لذا با خلق مجموعه‌ای متمرکز از عملکردهای خدمات شهری همساز و یا مکمل یکدیگر می‌توان به وسیله جذابیت‌های عرصه جمعی آن، مردم را به سمت فضا سوق داد در این صورت با مشارکت شهروندان در امور مربوط به خودشان، در نهایت تصمیم‌گیری‌های محله به خود آن‌ها واگذار شده تا همراه با تقویت کنش و تعاملات اجتماعی، احساس تعلق بیشتری به محله خود پیدا کنند.

رحیمی نژاد و همکاران، (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان بررسی نقش عناصر تجمع‌پذیر در تعاملات اجتماعی محله‌های سنتی، مکانهایی که برای حضور شهروندان و مشارکت آنان در زندگی جمعیشان لازم است، با وجود نقش مؤثر تعاملات اجتماعی در ارتقا کیفیت مکان‌های شهری و همچنین تجربه غنی فضاهای عمومی شهری در شهرهای تاریخی ایران، در ادبیات طراحی شهری کشورمان، جایگاه ویژه این موضوع در فضاهای عمومی شهری امروزی به خوبی مورد کاوش قرار نگرفته است. با توجه به آنچه که در نقش عناصرتجمع‌پذیر در محله‌های مسکونی بمنظور ارتقاء تعاملات اجتماعی مورد بحث و ارزیابی قرار گرفت، فضاهای شهری تجمع‌پذیر، مکانهایی برای حضور شهروندان و مشارکت آنان در زندگی جمعیشان هستند که پرداختن به کیفیات آنها سرزندگیشان را به حداکثر می‌رساند. با بررسی این عناصر و تحلیل آنها در محله‌های سنتی، میتوان به این نتیجه رسید که، اکثر این عناصر نقش مهمی در تعاملات اجتماعی، فضاهای همگانی شهری دارند که این امر

سبب حضور پر رنگ ساکنین محله ها در فضای زندگیشان شده است که در نهایت باعث پایداری جامعه میشود.

محمودی و منصورپور، (۱۳۹۶) هدف پژوهش شناخت جایگاه عوامل کالبدی در کنار سایر مولفه های تاثیرگذار بر تعاملات اجتماعی است. منطقه مورد بررسی محله خراطان شهرستان دزفول می باشد. روش پژوهش توصیفی پیمایشی است و گردآوری داده ها با ابزار پرسشنامه صورت گردید. یافته تحقیق حاکی از آن است که حس اعتماد و فعالیت های مشترک اجتماعی به عنوان مهمترین مولفه ها در ایجاد تعاملات اجتماعی یک محله مطرح می باشند و همچنین نتایج بر نقش مهم و اساسی عوامل کالبدی در ایجاد محله تعامل محور تاکید می نماید و ساختار اجتماعی محله را متشکل از ۴ بعد آسایشی، هویتی، نظام های اجتماعی، و کالبدی معرفی می نموده که این چهار بعد متاثر از همدیگر نیز است.

اکبری ریابی و امیرعضدی، (۱۳۹۸) در پژوهشی با هدف بررسی نقش فضاهای عمومی بر شکل گیری تعاملات اجتماعی در محله انتظام شهر کازرون به انجام رسیده است و در این مسیر سؤالاتی مانند اینکه چگونه می توان افراد را به استفاده از فضاهای جمعی تشویق نمود و اصولا چه ویژگی هایی از فضاهای شهری در برقراری یا افزایش تعاملات اجتماعی مؤثر است؟ و نهایتا آیا فضاهای عمومی محله کیفیت لازم در راستای برآورده ساختن نیازهای اجتماعی ساکنان خود دارد یا خیر ذهن نگارنده را مشغول خودساخته است. محیط شهری و محدوده زندگی شهروندان دائما پذیرای فعل و انفعالات اندیشیده یا غیراندیشیده مابین کاربران خود خواهد بود؛ بنابراین لزوم توجه به سطح عالی تعاملات اجتماعی در عرصه های عمومی اجتناب ناپذیر است؛ اما از آنجا که پیچیده ترین کنش ها نیز در همین تعاملات اجتماعی بین انسان ها ایجاد می شود، انسان در نهاد خود، پذیرای تمام انسان های دیگر است اما در گذر زمان، قرار گرفتن در جامعه و به علت کسب تجربیات مختلف به میزان زیادی این باورها در وی دچار تغییرات و دگرگونی هایی می شود و فیلترهایی برای نوع تعاملات اجتماعی خود تخصیص می دهد. بنابر آنچه گفته شد و چنانکه مطالعات پیرامونی ما برای این پژوهش نشان می دهد محصوریت کالبدی، سبک معماری، تخلخل فضایی، جنس مصالح، سایه اندازی، فرم هندسی، پالت رنگی، جداره های فعال و بسیاری موضوعات دیگر، معیارهای کالبدی تأثیرگذار بر تعاملات اجتماعی در عرصه های عمومی هستند که منجر به پدید آمدن فضاهای شهری خواهند گردید.

طبسی و آرمات، (۱۳۹۹) در تحقیقی که با روش توصیفی - تحلیلی صورت گرفت، در خصوص یکی از مساجد شهر جدید گلبهار (در نزدیکی مشهد) انجام شد. ابتدا با بازدیدهای میدانی و مصاحبه مشکلات معماری آن در دو بخش عملکردی و زیبایی عناصر داخلی بررسی و احصاء و با روش میانگین گیری وزنی ارزیابی کمی گردید و پس از آن نسبت به باز طراحی آنها اقدام شد. بازطراحی پلان با رویکرد بهبود کمی و کیفی فضاهای عملکردی و بازطراحی عناصر داخلی از جمله محراب، گنبد داخلی، سقف، دربها، پنجره ها، ستونها و طاق و غیره با ایده استفاده از طرحها و نقوش اصیل اسلامی و اندکی نوگرایی بدون خدشه دار کردن اصول انجام شد. همچنین نورپردازی داخلی با رویکرد ارتقاء جاذبه های بصری و مفاهیم معنوی صورت گرفت. پس

از بازرراحی و شبیه سازی سه بعدی، نسبت به ارزیابی مجدد مسجد با روش قبلی اقدام و همچنین نظر سنجی در خصوص میزان موفقیت آن انجام شد که نهایتاً نتیجه مثبت ارزیابی گردید.

دبلیو دین جونیور^۱ و جی. براس^۲ (۱۹۸۵) طی پژوهشی به بررسی رابطه بین میزان تعامل اجتماعی کارکنان و ادراک آنها از ویژگی های شغلی می پردازد. ادراکات کارکنان با ادراکات مربوط به ویژگی های وظیفه ساخته شده توسط یک ناظر بیرونی، که ادراکاتش مشمول فرآیندهای تأثیر اجتماعی یکسانی نبود، مقایسه شد. نتایج نشان داد که ادراکات کارکنانی که در شبکه های ارتباطی، کارکنان مرزی و کارمندان نزدیک به مرزهای سازمان مرکزیت بیشتری دارند با ادراک ناظر بیرونی شباهت بیشتری دارد. این نتایج به عنوان پشتیبانی از این فرضیه تفسیر شد که افزایش تعامل اجتماعی منجر به همگرایی ادراکات می شود، به طوری که ادراکات بیشتر شبیه واقعیت قابل مشاهده است. فرضیه ها و نتایج از نظر مدل های پردازش اطلاعات اجتماعی و یافته های آزمایشگاهی قبلی مورد بحث قرار می گیرند.

برومل^۳ و کاگنی^۴ (۲۰۱۳) این مطالعه تأثیر انسجام اجتماعی محله را بر همراهی ادراک شده نزدیک به ۱۵۰۰ سالمند ساکن جامعه از پروژه محله، سازمان، سالمندی و سلامت (NOAH)، مطالعه ای مبتنی بر شیکاگو در مورد بهزیستی سالمندان در بافت محله بررسی کرد. ما فرض کردیم که رابطه بین انسجام اجتماعی سطح محله و گزارش های فردی ساکنان از همراهی در میان افرادی که تنها زندگی می کنند بیشتر از افرادی که با دیگران زندگی می کنند، آشکارتر است. کنترل سن، جنسیت، تحصیلات، نژاد، وضعیت تأهل، مدت سکونت در محله، و سلامت خود رتبه بندی شده، انسجام اجتماعی محله هم نشینی را در میان افرادی که تنها زندگی می کردند، پیش بینی کرد. برای افزایش یک واحدی در انسجام اجتماعی محله، شانس گزارش همراهی به نصف افزایش یافت. در مقابل، انسجام اجتماعی هم نشینی کسانی را که با دیگران زندگی می کردند پیش بینی نمی کرد. نتایج نشان می دهد که افراد مسن تری که به تنهایی زندگی می کنند، به ویژه از مزایای محیط های محله ای منسجم اجتماعی سود می برند.

دن برگ^۵، شرمین^۶ و ایچ پری^۷ (۲۰۱۷) با این حال، هنوز اطلاعات کمی در مورد کیفیت تعاملات اجتماعی وجود دارد، اگرچه می توان گفت که کیفیت ذهنی تعامل اجتماعی برای کیفیت زندگی اجتماعی افراد مهم تر از کمیت آن است. بنابراین، کسب بینش در جنبه های ذهنی فعالیت های اجتماعی علاوه بر جنبه های عینی، مهم است. برای این منظور، این مطالعه شواهد تجربی عواملی را خلاصه می کند که یک تعامل اجتماعی خاص را ارزشمند می کند. ارزش یا کیفیت تعاملات اجتماعی با ارزیابی ذهنی فرد از اهمیت تعاملات اجتماعی سنجیده می شود. نتایج نشان می دهد که ویژگی های محله و تحرک در توضیح کیفیت تعاملات اجتماعی مهم

¹ - W. Dean, Jr

² - J. Brass

³ - Bromell

⁴ - Cagney

⁵ - Den Berg

⁶ - Sharmeen

⁷ - Weijs-Perrée

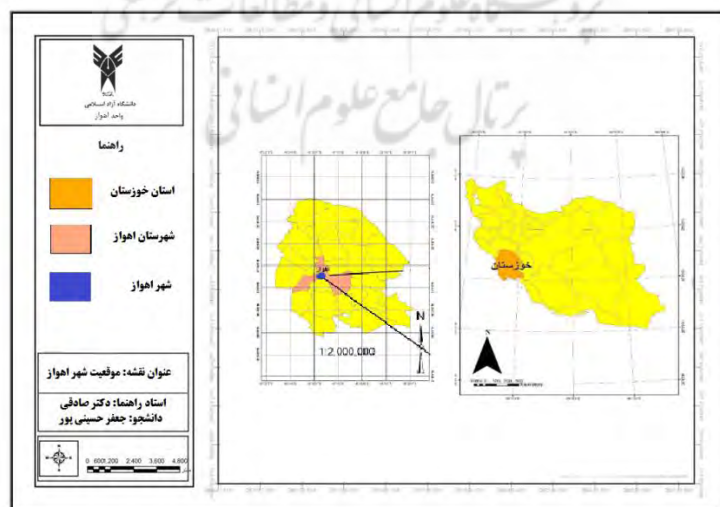
هستند. فراوانی تعاملات اجتماعی مهم با فراوانی پیاده روی یا دوچرخه سواری ارتباط مثبتی دارد. فراوانی تعاملات اجتماعی مهم نیز برای افرادی که در محله‌هایی با سطوح بالاتری از انسجام اجتماعی درک شده و پیاده‌روی بیشتر زندگی می‌کنند، بیشتر و برای افرادی که در مناطق روستایی زندگی می‌کنند، در محله‌هایی با درصد بالاتر ساکنان مسن‌تر و در محله‌هایی با درصد بالاتر کمتر است. اقلیت‌های قومی بنابراین، سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان شهری و تصمیم‌گیرندگان باید با توجه به محله‌هایی با درصد بالای جمعیت سالمند و مهاجر، افزایش پیاده روی و انسجام اجتماعی محله را افزایش دهند.

روش پژوهش

تحقیق حاضر یک مطالعه موردی از روش توصیفی-تحلیلی است و اطلاعات در این پژوهش از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی جمع‌آوری شده و در نهایت پس از تعیین متغیرها، تعداد ۲۵۰ پرسشنامه با استفاده از فرمول تعیین نمونه کوکران، به عنوان حجم نمونه باروش نمونه‌گیری به طور تصادفی در مرکز محله پردیس شهر اهواز به عنوان جامعه آماری میان شهروندان توزیع گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون در نرم افزار *SPSS* صورت می‌گیرد و در نهایت به منظور تکمیل فرآیند تحلیل پژوهش و شناسایی نقاط قوت و ضعف و فرصت و تهدیدها، از تکنیک *SWOT* استراتژی استفاده شده است.

محدوده مورد مطالعه

شهر اهواز از نظر جغرافیایی، در عرض شمالی $20^{\circ}31'$ و $48^{\circ}05'$ طول شرقی قرار دارد. شهرستان اهواز از شمال غربی به شهرستان شوش، از شمال و شمال شرقی به شهرستان شوشتر، از شرق به شهرستان رامهرمز، از جنوب شرقی به شهرستان بندر ماهشهر، از جنوب به شهرستان شادگان، از جنوب غربی به شهرستان خرمشهر و از غرب به شهرستان دشت آزادگان محدود می‌گردد. (ملکی و همکاران، ۱۳۹۷:۹)

شکل ۱- نقشه موقعیت جغرافیایی شهرستان اهواز (نگارندگان ۱۴۰۰)

یافته های پژوهش

شناخت و گردآوری اطلاعات در ارتباط با حوزه مداخله مستقیم

منطقه تازه تاسیس پنج شهرداری اهواز دارای ۱۳ محله می باشد که براساس مساحت محله ملاشیه با ۳۳۴ هکتار بزرگترین و محله شهرک رزمندگان به ۴۷ هکتار کوچکترین می باشند.

براساس جمعیت پرجمعیت ترین محله پردیس ۱ با جمعیت ۱۹۸۸۳ نفر و کم جمعیت ترین نیز محله کوی ۲۲ بهمن با ۱۰۰۰ نفر می باشد.

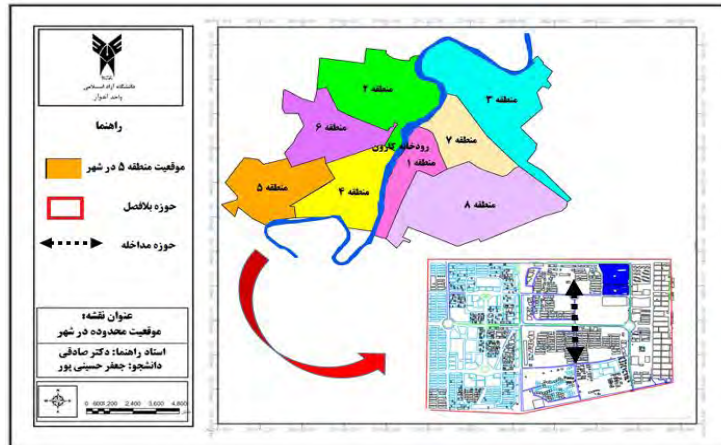
منطقه پنج شهرداری در جنوب غربی شهر اهواز واقع شده که از طرف شمال تا انتهای ملاشیه، از شرق حد فاصل خیابان شهید هاشمی، خیابان شهید بهشتی حدفاصل بلوار شهید هاشمی تا بلوار گلستان- مسیر پل ششم- حدفاصل رودخانه تا بلوار گلستان همجوار است.

شهرک پردیس در منطقه پنج و خیابان گلدسته، بلوار گلشن که از خیابان های اصلی این محله هستند در آن واقع شده اند. از لحاظ موقعیت جغرافیایی این مکان در نزدیکی مراکزی مانند مرکز ارتباط با ایرانشهر و مرکز ناباروری رویان جهاد دانشگاهی اهواز و دانشگاه پیام نور اهواز و درمانگاه شبانه روزی ولایت پردیس و دفتر پست پردیس قرار گرفته است. نزدیکترین ایستگاه مترو به این مکان، ایستگاه مترو پردیس می باشد که دسترسی به این مکان را برای کاربران حمل و نقل عمومی آسان می سازد.

شهر اهواز با وجود غنای فرهنگی تاریخی و قرار گرفتن در فهرست کلان شهرهای کشور و از همه مهم تر درآمد سرشار نفتی همواره از مشکلات شهری رنج برده و می برد، اما در برخی مناطق مانند پردیس این مشکل ریشه دارتر است. کوی پردیس یکی از مناطق نسبتاً جدید اما پرجمعیت کلان شهر اهواز است.

سال ها از شکل گیری پردیس می گذرد جمعیت بسیاری را در خود جا داده است اما دریغ از خدمات شهری و فرهنگی و با گذر از پردیس دیدن منظره ی کوچه ها و خیابان ها که نام های زیبایی دارند اما در زشتی فرورفته اند شهروند را دچار پارادوکس می کند و در این موقعیت پارادوکسیکال بحث نبود فرهنگسرا در این جا چاشنی طنز را نیز به ماجرا می افزاید این درحالی است که چند دانشگاه جورواجور نیز در پردیس خودنمایی می کند. ساکنان این محله به لحاظ اقتصادی دارای شرایط متوسط هستند و اغلب از کارمندان دولتی هستند. در محله پردیس، رفتارهای متعددی که نمایانگر فقر فرهنگی است به چشم می خورد. در حقیقت، این محله به دلیل نداشتن یک هویت اصیل بومی، به سمت فقر فرهنگی پیش رفته است. تعدد فرهنگ ها به واسطه سکونت اقوام مختلف در این محله و همچنین نزدیکی به روستای ام الطمیر که منجر به مهاجرت روستاییان و سکونت در این محله منجر به تنوع نظام اجتماعی در این محله شده است.

در ادامه در این بخش از پژوهش به بحث و بررسی و شناخت در ارتباط با حوزه مداخله پرداخته و در نهایت تحلیل یافته ها در قالب سوات جهت ارائه راهکارها جمع بندی و پردازش می شود.

شکل ۲- نقشه موقعیت محدوده مورد مطالعه در شهر (نگارندگان، ۱۴۰۰)

شکل ۳- عکس هوایی از حوزه مداخله

یافته های تحلیلی

فرضیه اول) به نظر می رسد نظام فضایی و کالبدی مرکز محله بر تعاملات اجتماعی ساکنین مؤثر است. طبق اطلاعات حاصل از پرسشنامه ها و مصاحبه ها در ارتباط با بعد فضایی و کالبدی و میزان تاثیر آن بر تعاملات اجتماعی شهروندان و با استناد به جدول زیر آزمون آماری سطح معنی داری ($sig = 0,000$) کوچکتر از ۰,۰۵ است و می توانیم بگوییم مدل از برازش مطلوبی برخوردار است بنابراین با توجه به مقدار آزمون و سطح معناداری می توان گفت میان ویژگی های بعد فضایی و کالبدی مکان و ارتقاء تعاملات اجتماعی در مرکز محله رابطه ی معناداری وجود دارد. از طرفی ضریب همبستگی بین متغیرها مثبت بوده است این ضریب همبستگی نشان می دهد که بین این متغیرها رابطه همبستگی مستقیم و قوی وجود دارد و با افزایش و تقویت زیر معیارهای بعد فضایی و کالبدی، می توان باعث ارتقاء میزان تعاملات اجتماعی شهروندان در مرکز محله شد و بلعکس. بنابراین این فرضیه تایید می شود.

جدول ۱- آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرها				
		بعد کالبدی	تعاملات اجتماعی	بعد فضایی
بعد کالبدی	<i>Pearson Correlation</i>	۱	**۰,۷۲۴	**۰,۷۳۸
	<i>Sig. (2-tailed)</i>		۰,۰۰۰	۰,۰۰۰
	<i>N</i>	۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰
تعاملات اجتماعی	<i>Pearson Correlation</i>	**۰,۷۲۴	۱	**۰,۵۱۰
	<i>Sig. (2-tailed)</i>	۰,۰۰۰		۰,۰۰۰
	<i>N</i>	۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰
بعد فضایی	<i>Pearson Correlation</i>	**۰,۷۳۸	**۰,۵۱۰	۱
	<i>Sig. (2-tailed)</i>	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	
	<i>N</i>	۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

فرضیه دوم) به نظر می رسد نظام های کاربردی و عملکردی محله ای بر تعاملات اجتماعی در مرکز محله تأثیرگذار است.

طبق اطلاعات حاصل از پرسشنامه ها و مصاحبه ها در ارتباط با بعد عملکردی و میزان تاثیر آن بر تعاملات اجتماعی شهروندان و با استناد به جدول زیر آزمون آماری سطح معنی داری ($sig = 0,000$) کوچکتر از ۰,۰۵ است و می توانیم بگوییم مدل از برازش مطلوبی برخوردار است بنابراین با توجه به مقدار آزمون و سطح معناداری می توان گفت میان ویژگی های بعد عملکردی مکان و ارتقاء تعاملات اجتماعی در مرکز محله رابطه ی معناداری وجود دارد. از طرفی ضریب همبستگی بین متغیرها مثبت بوده است این ضریب همبستگی نشان می دهد که بین این متغیرها رابطه همبستگی مستقیم و قوی وجود دارد و با افزایش و تقویت زیر معیارهای بعد عملکردی مکان ، می توان باعث ارتقاء میزان تعاملات اجتماعی شهروندان در مرکز محله شد و بالعکس. بنابراین این فرضیه تایید می شود.

جدول ۲- آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرها			
		بعد عملکردی	تعاملات اجتماعی
بعد عملکردی	<i>Pearson Correlation</i>	۱	**۰٫۸۰۵
	<i>Sig. (2-tailed)</i>		۰٫۰۰۰
	<i>N</i>	۲۵۰	۲۵۰
تعاملات اجتماعی	<i>Pearson Correlation</i>	**۰٫۸۰۵	۱
	<i>Sig. (2-tailed)</i>	۰٫۰۰۰	
	<i>N</i>	۲۵۰	۲۵۰
** <i>. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).</i>			

نتیجه گیری

همانطور که در این پژوهش ذکر شد، برای ایجاد و توسعه روابط اجتماعی در محله، ابتدا تأمین شرایط لازم برای جذب و حضور مردم در فضای عمومی از جمله خیابان و پارک محله و سپس اعمال تدابیر لازم برای افزایش تعاملات بین افراد ضروری است. با توجه به مطالعات انجام شده، برخی از ویژگیهای ذکر شده، در جذب مردم به فضای عمومی محله تأثیر بیشتری دارند مانند در دسترس بودن و داشتن دعوت کنندگی به واسطه اختلاط کاربری و تنوع فضایی و... برخی دیگر در افزایش مدت زمان حضور افراد در محیط مؤثرترند، مانند؛ آسایش فیزیولوژیک، برقراری امنیت، تحریک احساسات مخاطب و... و برخی نیز در تسهیل برقراری روابط و تعاملات اجتماعی بین افراد سهم مهمتری دارند مانند وجود محل تجمع، جریان داشتن فعالیتهای مختلف، نحوه چیدمان فضاهای نشستن و... در نهایت، با توجه به تحقیقات و مطالعات انجام شده در این پژوهش، مشخص شد که هرچند پاسخ دهندگان از جنسیت و طیف سنی مختلفی برخوردار هستند ولی مسأله ای که مشهود است گویای این است سطح رضایتمندی در این محله در زمینه شاخص های مورد مطالعه چندان هم مطلوب نیست و شرایط حداقلی دارد. به عبارت دیگر انتظار کاربران از متولیان سیستم، ارتقای شاخص های مختلف برای جلب رضایتمندی شان است. این رضایتمندی از کنار هم قرار گرفتن شاخص های مختلفی مانند فعالیت های فرهنگی، اجتماعی، ارتقای امنیت و ... بدست می آید که در ادامه بدان اشاره خواهد شد. امروزه زندگی شهری سبب گشته دامنه فعالیت شهروندان تا پاسی از شب ادامه یابد و بدین ترتیب حیات شبانه تبدیل به قسمتی از زندگی شهری شده است. بنابراین جهت ایجاد بستر مناسب و امن زندگی شبانه شهری و ارتقاء کیفیت بصری، طراحی نورپردازی مورد توجه طراحان قرار گیرد. متأسفانه پاسخ دهندگان به این سوال به طرز محسوسی نارضایتی خود را از وضعیت روشنایی محله پردیس بیان نموده اند. این مسأله بخوبی موید این موضوع است که هرچند نورپردازی و روشنایی در شهر اهواز به نسبت برخی از شهرهای دیگر استان کیفیت بهتری دارد ولی همچنان برای مخاطبان، سرمایه گذاری و بهبود کیفیت در این زمینه می تواند در جلب مخاطب و در نهایت بهبود شاخص اجتماعی اثرگذار باشد.

ارائه ی راهبرد ها و سیاست گذاری ها

راهبرد ها و سیاست گذاری ها		
سیاست	راهبرد	هدف
<p>-استقرار کاربری های متنوع به لحاظ زمانی به نحوی که در طول شبانه روز نقاط فعال و روشن داشته باشیم .</p> <p>-استقرار کاربری های متنوع در طول مسیر به نحوی که جاذب گروه های مختلف جمعیتی باشند.</p> <p>-کنترل و محدود ساختن استقرار کاربری های غیرفعال و درشت دانه مانند اداری در حاشیه مسیر خیابان شهری</p> <p>-استقرار کاربریهای اوقات فراغت در طول خیابان شهری</p> <p>-ایجاد کاربری های خدماتی از قبیل پارکینگ، تلفن همگانی و دسترسی به وسایل نقلیه و . . در طول مسیر خیابان شهری</p> <p>-توزیع متعادل کاربری های متنوع به لحاظ زمانی و مخاطبین به نحوی باعث ایجاد رویدادهای متنوع و پیوسته در خیابان شهری در طول ساعات شبانه روز شوند.</p> <p>-ایجاد امکان تداوم جمعیتی با کالایی کاربریهای بدنه به داخل پیاده رو های خیابان شهری</p> <p>-بکارگیری سیاستهای تشویقی برای استقرار کاربری هایی که به داخل پیاده رو سرریز دارند مثل کافه های خیابانی، آمپوه فروشی و . . .</p> <p>-حفظ تقویت بافت اقتصادی خیابان با توجه خاص به خرده فروشی ها</p> <p>-حفظ تنوع دانه بندی تجاری ها ابنیه حاشیه با طو عمرهای متفاوت</p>	در عملکرد	ایجاد تنوع
<p>-استفاده از جزئیات متنوع و قابل ادراک برای پیاده در بدنه ها</p> <p>-استفاده از مصالح متنوع و متناسب با زمینه در بدنه و کف</p> <p>-حفظ تنوع زمانی موجود در کاربری های خیابان شهری</p> <p>-ایجاد سکانس های فضایی متنوع درامتداد مسیر خیابان شهری</p> <p>-استفاده از فرم های متنوع درمبلمان</p> <p>-پرهیز از ایجاد ضرباهنگ یکنواخت در بدنه و استقرار انواع مبلمانها</p> <p>-حفظ و تقویت بناهای قدیمی و شاخص و خاطره انگیز</p> <p>-استفاده از نورپردازی های متنوع و متناسب با رخدادهای مسیر در طول خیابان شهری در شب</p> <p>-ایجاد فضاهای مسقف مانند کولوناد و رواق در حاشیه خیابان</p>	در کالبد	سرزندگی
<p>-پرهیز از ایجاد گوشه های تاریک و مخفی در خیابان شهری</p> <p>-نورپردازی تقاطع ها و نقاط فعال خیابان در شب</p> <p>-ایجاد مکان مراقبت بصری و دائمی درخیابان از طریق بدنه ها</p> <p>-روشنایی متناسب با حرکت پیاده ها</p> <p>-ایجاد تمایز واضح و روشن بین فضاهای عمومی و خصوصی</p>	در کالبد	ایجاد امنیت
<p>پراکندگی مناسب نقاط فعال و روشن در طول خیابان شهری</p> <p>-بکارگیری تسهیلات و کاربری های جاذب برای گروه ها و افراد متفاوت درطول مسیر</p> <p>-ایجاد امکان استقرار و شکل گیری واحدهای مسکونی در برخی نقاط از مسیر بخصوص در طبقات فوقانی بدنه</p> <p>-استقرار فعالیتهای مرتبط با زندگی روزمره شهروندان در برخی نقاط از خیابان شهری</p>	در عملکرد	ایجاد امنیت

راهبرد ها و سیاست گذاری ها		
سیاست	راهبرد	هدف
<p>-پرهیز از بکارگیری هندسه یکنواخت در طراحی و کف سازی مسیر</p> <p>-پرهیز از اختلاف سطح و شکست در کف</p> <p>-پرهیز از بکارگیری مصالح صلب و یکپارچه چین آسفالت و بتن درجا</p> <p>-پوشاندن باغچه های پای درختان توسط قابهای مشبک</p> <p>- بکارگیری مصالح مرمت پذیر در کف</p>	در کف	انعطاف در کالبد
<p>-پرهیز از استقرار بناهای درشت دانه و صلب در لبه مسیر</p> <p>-پیش بینی تمهیداتی برای نصب تابلوها و سایر الحاقات بعدی در نمای ابنیه حاشیه مسیر</p> <p>-پرهیز از هندسه ناب در طرح بدنه ها</p> <p>- ایجاد فرورفتگی هایی در بدنه بلافاصله همکف جهت مکث، تماشا و نشستن، سرریز کالا و...</p>	در بدنه	انعطاف
<p>-پرهیز از بکارگیری مبلمان حجیم و غیرقابل جابجایی</p> <p>-احتراز از بهم ریختن یکدستی پیاده رو ها با پوشش گیاهی، درخت و مبلمان</p> <p>-ایجاد تمهیداتی برای نصب آسان سایبان و سایر عناصر الحاقی</p> <p>- عدم بکارگیری عناصر دکوراتیو و جاگیر</p>	در عناصر مستقر در فضا	انعطاف در عملکرد
<p>-ایجاد قابلیت استفاده های متفاوت از خیابان شهری در زمان های متفاوت سال</p> <p>- ایجاد قابلیت استفاده های متفاوت از خیابان شهری در شبانه روز</p>	به لحاظ زمانی	
<p>- هماهنگ نمودن عملکردهای هر سکانس یا حوزه پیرامون آن درعین وحدت</p>	به لحاظ مکان جغرافیایی	
<p>-قراردادن مسیرهای عبور پیاده در محل های پرتجمع و یا نزدیک ایستگاه های حمل و نقل عمومی</p> <p>-امکان عبور بی خطر و ایمن پیاده از خیابان از طریق ایجاد گذرگاه های امن</p> <p>-اجتناب از پارکینگ حاشیه ای برای سهولت دید راننده</p> <p>- ممنوعیت پارک دوبله بوسیله تمهیدات کالبدی</p>	در طول مسیر	پیاده در برابر سواره
<p>-امکان رویت تقاطع ها از فاصله ای مناسب توسط سواره</p> <p>-حذف هر گونه عاملی که مانع دید نسبت به تقاطع شود</p> <p>-قراردادن چراغ راهنمای عابرپیاده در تقاطع</p> <p>-تشویق سواره به کاهش سرعت در تقاطع ها به وسیله طراحی کالبدی</p> <p>-وضوح افزایش میزان دید در تقاطع</p> <p>- روشنایی کافی تقاطع بخصوص در شب</p>	در تقاطع	
<p>-عبور پیاده از عرض خیابان تنها در نقاط تعیین شده</p> <p>- عدم ایجاد موانع دید جلوی محل عبور پیاده</p>	در طول مسیر	سواره در برابر پیاده

راهبردها و سیاست گذاری ها		
سیاست	راهبرد	هدف
<p>-حفظ و تقویت و ساماندهی بدنه های شاخص حاشیه خیابان</p> <p>-اجتناب از هر نوع ساخت و ساز که دید به ابنیه شاخص را مخدوش می کند، حفظ و بارز نمودن نقاط ارزشمند تاریخی و دارای ارزش هنری</p> <p>-کنترل ساخت و سازهای حاشیه به نحوی که در مغایرت با چهره عمومی خیابان شهری نباشد.</p> <p>-توجه به الزامات فرمال در ورود به خیابان شهری</p> <p>-اجتناب از هرگونه تعریض در خیابان های شهری</p> <p>-کنترل تراکم ها و پرهیز از تغییرات دائمی تراکم ها</p>	در کالبد	نقش انگیزی
<p>-حفظ و تقویت کاربری های با سابقه با همان نام ها</p> <p>- حذف عملکردهای ناسازگار با شخصیت خیابان شهری</p> <p>- ایجاد زمینه برای بروز هر چه بهتر فعالیت ها و رویدادهای دیرپای خیابان</p>	در عملکرد	خاطره انگیزی
<p>-حفظ و تقویت نشانه های ذهنی جمعی</p> <p>-حفظ و تقویت امکان بروز پاتوقهای فعال وابسته به گروه ها و افراد مختلف</p> <p>- حفظ اسامی و نامهای دیرپای خیابان شهری و اجزاء آن</p>	در معنا	
<p>-ایجاد فضاهای متنوع برای گروههای مختلف جهت نمایشگاه های موقت و . . .</p> <p>-تقویت و حفظ کانونهای فعالیتی پرمراجعه و مقصدی در مقیاس شهر</p> <p>- ایجاد امکان برای مالکین و متصرفین حاشیه خیابان جهت مداخله در ساماندهی و نگهداری فضای مقابل ملک خود</p>	افزایش مشارکت شهروندان	ایجاد محیطی مانوس
<p>-جلوگیری از تک عملکردی شدن عرصه های خیابان</p> <p>-استفاده از مقیاس انسانی در طرح کلی خیابان شهری</p> <p>-پرهیز از ایجاد فضاهای مجلل و دکوراتیو در عرصه خیابان های شهری</p> <p>- ایجاد تسهیلاتی برای فراهم شدن آسایش اقلیمی</p> <p>-پیش بینی فضاهایی برای مکث و تجمع های کوچک</p> <p>- ایجاد فضاهایی که قابلیت توقف و نظاره اطراف را به افراد بدهند.</p>	امکان دخل و تصرف در فضا	

منابع

آسیابی بخشکندی، محمد، ۱۳۹۳، درک و بیان محیط شهری، تهران: طحان.

اکبری ریابی، محمد؛ امیرعضدی، حسین؛ ۱۳۹۸، راهکارهای طراحی فضاهای عمومی باهدف شکل گیری تعاملات اجتماعی در محله گنبد کازرون، مجله: «مطالعات طراحی شهری و پژوهش های شهری» تابستان ۱۳۹۸، سال دوم - شماره ۷.

احقر، سیده مهسا؛ رادفر، بهاره، ۱۳۹۴، بررسی عوامل موثر بر ارتقاء تعاملات اجتماعی در میان ساکنان محله مسکونی (نمونه موردی: محله برج قربان همدان)، مجله: «مطالعات محیطی هفت حصار» زمستان ۱۳۹۴ - شماره ۱۴.

بحرینی، حسین، بلوکی، بهناز، تقابن سوده، ۱۳۹۳، تحلیل مبانی نظری طراحی شهری معاصر. پاکزاد، جهانشاه، ۱۳۸۶، راهنمای طراحی فضاهای شهری در ایران، چاپ سوم، انتشارات شهید طوسی، ص ۱۱۰.

پاکزاد، جهانشاه، ۱۳۹۵، راهنمای طراحی فضاهای شهری در ایران، انتشارات شهیدی. دانشپور، سیدعبدالهادی و چرخچیان، مریم. ۱۳۸۶. فضاهای عمومی و عوامل موثر بر حیات جمعی. مجله باغ نظر، ۴ (۷): ۱۹-۲۸.

رحیمی نژاد، فرزاد؛ تیموریان، محمد؛ پیر محمدی، محمد؛ بررسی نقش عناصر تجمیع پذیر در تعاملات اجتماعی محله های سنتی، مجله شباک، تیر و مرداد ۱۳۹۵ - شماره ۴/۱۱ و ۴/۱۲. ISC طیبی، دکتر محسن؛ آرمات، رامتین؛ بازطراحی معماری داخلی مسجد امام حسن مجتبی (ع) شهر جدید گلپهار با رویکرد ارتقاء تعاملات اجتماعی، مجله معماری شناسی « زمستان ۱۳۹۹ - شماره ۱۷. عزیزی، محمدمهدی، ۱۳۸۸، تراکم در شهرسازی، انتشارات دانشگاه تهران.

محمودی، سید امیر سعید؛ منصورپور، مجید؛ بررسی جایگاه عوامل کالبدی در تعاملات اجتماعی محلات مسکونی (مطالعه موردی: محله خراطان دزفول)، مجله: هویت شهر « پاییز ۱۳۹۶ - شماره ۳۱ علمی - پژوهشی /ISC.

ملکی، سعید، آروین، محمود و بذافکن، شهرام، ۱۳۹۷، بررسی نقش الگوی حکمروایی خوب شهری در تحقق شهر تاب آور (مطالعه موردی: شهر اهواز)، فصلنامه دانش شهرسازی، دوره ۲، شماره ۴، صفحه ۱۸-۱. نصیرپور، فاطمه الزهرا و مولایی بیرگانی، ندا، ۱۴۰۰، اصول و معیارهای طراحی فضاهای عمومی شهری با رویکرد تقویت تعاملات اجتماعی استفاده کنندگان از فضا (نمونه ی موردی پارک ساحلی کیانپارس)، مجله جغرافیا و روابط انسانی، شماره ۱، دوره ۴، صفحات ۳۳۹-۳۴۱.

Brolin, Brent (1976), The Failure of Modern Architecture, New York: Van Nostrand Reinhold.

Dubos, Rene (1965), Man Adapting, New Haven: Yale University Press.

James W. Dean, Jr., Daniel J. Brass (1985) Volume: 38 issue: 6, page(s): 571-58.

Issue published: June 1,.

Lawton, M. Powell (1977), "An Ecological Theory of Aging Applied to Elderly Housing," Journal of Architectural Education 31, no. 1: 6-10.

Lea Bromell, Kathleen A. Cagney (2013), Volume: 36 issue: 2, page(s): 228-24.

Paulinevan den Berg, Fariya Sharmeen, Minou Weijs-Perrée (2017), Received 8 December 2016, Revised 13 July 2017, Accepted 25 September 2017, Available online 12 October 2017.

Tanner, J. M. (1964), The Physique of the Olympic Athlete, London: G. Allen and Unwin.